

FRANS MOLENAAR
de zelfbenoemde Yves Saint Laurent
van Nederland en
CLAES IVERSEN
icoon van de nieuwe generatie modeontwerpers,
over mode, vriendschap & ambacht.

INTERVIEW FLEUR BAXMEIER & MARTINE BRUYNOOGE FOTOGRAFIE HERMANNA PRINSEN

Ze zien elkaar weleens in een bootje op de Amsterdamse grachten en ze zijn bewonderaars van elkaars werk, maar verder kennen Claes Iversen en Frans Molenaar elkaar nauwelijks. Toch was een dubbelinterview tussen de twee gevestigde namen in een vloek en een zucht geregeld. Dat belooft wat.

Het huis annex salon van Frans is op z'n zachtst gezegd indrukwekkend. Hoge plafonds, veel vergulde snuisterijen en zachte okergele vloerbedekking. Op de muren langs de trappen is het oeuvre van Frans in beeld gebracht. Oftewel: het hangt bomvol foto's van bekende vrouwen in zijn creaties, van Frederique van der Wal en Anna Drijver tot Mies Bouwman. Hier en daar spotten we bekende mensen met bijzonder weinig textiel - Frans houdt nu eenmaal van schoonheid.

Claes en zijn vriend, die al negen jaar bij elkaar zijn, wonen heel anders, namelijk anti-kraak. Dat zegt weliswaar niet alles over het verschil tussen de gevestigde en de jonge modeontwerper - het nieuwe pand waar Claes en zijn partner gaan intrekken is bijna verbouwd - maar wel veel.

DIERBAAR BEZIT

Het bewijs dat ze van een heel andere generatie zijn, wordt duidelijk als Frans op verzoek zijn meest dierbare modebezit laat zien: een gouden vingerhoedje dat hij cadeau kreeg toen zijn modehuis twintig jaar bestond. Claes biecht meteen op dat hij absoluut niet met een vingerhoedje kan werken, en Frans snapt dat niet. "Vroeger deden we niet anders," zegt hij terwijl hij de datum aan de buitenrand probeert te ontcijferen. "1987." Nu is Frans benieuwd wat Claes mee heeft gebracht. Voorzichtig haalt de van oorsprong Deense ontwerper een pakje tevoorschijn. Uit het crêpepapier komt een soort broche. "Dit is van mijn oma geweest, die modiste (hoedenmaakster - red.) was. Vroeger kon ik uren rommelen in al haar spulletjes waarmee ze deze decoraties maakte. Veertjes, strikjes en oude lintjes - ze had van alles," vertelt Claes. "Dit symboliseert waarom ik dit vak zo geweldig vind. Die ambacht, het vakwerk."

HOE Zouden JULLIE ELKAARS WERK OMSCHRIJVEN?

FRANS: "Claes maakt heel mooie dingen.

FRANS
'ALS WIE
IK ZOU
WILLEN
REÏNCAR-
NEREN?
ALS
FRANS
MOLENAAR.
IK BEN
DOL
OP
MEZELF'

CLAES
'IK WIL
OP HET
CREATIEVE
VLAK
GEEN
CON-
CESSIES
DOEN'

Het is vrolijk en elegant. Zijn werk is wel heel anders dan dat van mij. Bij mij is het strenger, met al die pakken. Maar jij bent weer beter in avondjurken."

CLAES: "Vind je? Wat grappig."

FRANS: "Ja, ik weet nooit wat ik ermee aan moet."

CLAES: "Ik werk graag vanuit klassiekers en die probeer ik dan modern te maken. Dat sluit mooi aan op het werk van Frans. Zijn werk uit de jaren zestig en zeventig is een grote inspiratiebron voor mij."

WAAR KOMT JULLIE PASSIE VOOR HET MODEVAK VANDAAN?

CLAES: "Toen ik een jaar of twaalf was zag ik in Denemarken een documentaire over mode op tv. Het ging over een ontwerper die bij Balmain had gewerkt. Ik was één en al bewondering voor hem en dacht: dat wil ik ook!"

FRANS: "Heb je vorige week die documentaire over Balenciaga gezien?"

CLAES: "Ja, prachtig. Couture is een beetje een uitstervend vak, maar gelukkig zijn er nog steeds mensen die zich daarvoor inzetten. Wat Frans doet met zijn privéklanten is in Nederland ook echt uniek."

HOE STARTEN JULLIE EEN COLLECTIE OP? WAAR HALEN JULLIE INSPIRATIE VANDAAN?

FRANS: "Overal en nergens. Onlangs wilde ik iets doen met vier witte jasjes. Ik had net een boek van Matisse gekocht en was onder de indruk van zijn knipwerk. Dan denk ik: zoiets wil ik ook, laat mijn assistente allerlei kleuren vilt halen en plak die stukken op de jasjes. Zo is er elke keer weer een andere inspiratiebron om iets origineels te ontwerpen."

CLAES: "Wat voor mij heel goed werkt, is reflecteren op mijn eigen leven. Mijn vorige wintercollectie had als thematiek bijvoorbeeld bondage omdat ik me op dat moment heel beperkt voelde. Ik wil heel veel, maar door meerdere redenen - zoals financiën - kon dat niet. Dat gevoel heb ik uitgebeeld in die collectie."

HOUDT DAT IN DAT WE IN JE VOLGENDE COLLECTIE VEEL VLAMMEN GAAN ZIEN?

CLAES: "Dat de loods waarin ik bijna mijn hele collectie had gestald vorig jaar afbrandde, was het dieptepunt van mijn carrière. Ik heb dagen alleen maar zitten huilen en baal er nog steeds heel erg van. Ik ben nu met meerdere partijen bezig om een aantal stukken opnieuw te laten maken. Niet om te verdwalen in het

**FRANS
MOLENAAR**

*Couturier Frans
Molenaar (69)
opende in 1967
zijn eerste zaak aan
de Van Baerlestraat
in Amsterdam. Elk
halfjaar brengt hij
een nieuwe collectie
uit. Hij is meerdere
malen onderscheiden
voor zijn werk, onder
andere met de Fil
d'Or uit handen van
Christian Lacroix
en een koninklijke
onderscheiding in
1995.*

verleden, maar zoals een van de sponsors zegt: om de heritage van Claes Iversen te bewaren.”

FRANS: “Mode is niet iets wat je bedenkt, het ontstaat gewoon. Bij mijn vorige collectie zouden twee mannequins mijn kleding komen showen, maar ze konden het adres niet vinden of waren ziek of zoiets. Mijn assistent Mirjam is slank en kon de jasjes wel aan, dus ik zei: trek eens aan en bedacht plotseling dat het ook leuk zou zijn als ze het jasje achterstevoren zou dragen. Dat zat als gegoten. Ik heb er direct eentje bij laten maken en à la minute verkocht. Zo gemakkelijk werkt dat.”

HEB JIJ IN JE CARRIÈRE DIEPTEPUNTEN GEKEND, FRANS?

FRANS: “Mijn bezoek aan Coco Chanel in het begin van mijn carrière. Ik liep met mijn map in de hand de beroemde trap op, keek een beetje naar de grond en stootte van de zenuwen tegen een vrouw aan die naar beneden kwam. Coco stond boven aan de trap en snauwde me toe dat ik wel wat voorzichtig mocht zijn. ‘Weet u wel wie dat is, dat is Marlene Dietrich.’ Ik ben daarna misschien zeven minuten bij Coco binnen geweest, ze was gewoon gepikeerd.”

IS ER EEN KLEDINGSTUK DAT JE ABSOLUUT NIET WILT ONTWERPEN?

FRANS: “Een legging.”

CLAES: “Die heb ik wel ontworpen.”

FRANS: “Als je mooi, lang en slank bent, kun je een legging hebben. Maar je ziet vrouwen... Zeker in Amerika verbaas ik me erover dat vrouwen ongeneerd in de meest lelijke kleding de deur uitstappen.”

CLAES: “Ik kan eigenlijk niets bedenken wat ik niet zou willen ontwerpen. Ik vind dat je als ontwerper overal voor open moet staan.”

HEBBEN JULLIE VOORKEUR VOOR BEPAALDE MATERIALEN?

FRANS: “Ik houd van mooie crêpes, zijde en natuurlijk kleur.”

CLAES: “Ik probeer altijd zo breed mogelijk te zoeken, maar heb wel een voorkeur voor mooie wollen stoffen, prachtige zijdes, delicate stoffen eigenlijk.”

HOE KIJKEN JULLIE TEGEN BONT AAN?

CLAES: “Ik werk vaak met bont. De discussie over bont is zó Nederlands. In Denemarken is bont doodnormaal. Ik kan eerlijk zeggen

FRANS
‘IK HEB
GEEN
RELATIE,
IK FREE-
LANCE’

CLAES
‘DE
DISCUSSIE
OVER
BONT
IS ZÓ
NEDER-
LANDS.
IN
NOOR-
WEGEN
IS BONT
DOOD-
NORMAAL’

dat het bont waar ik mee werk afkomstig is van dieren uit de EU die goed behandeld worden totdat ze bont worden. Ik maak de keuze om dat goed te vinden, maar een ander heeft natuurlijk alle recht om daar tegenin te gaan.”

FRANS: “Ik doe geen uitspraken over bont in de pers, want dat moet ik altijd bekopen met bedreigingen en vernielingen enzovoorts.”

WAT MAAKT JOU ALS ONTWERPER ANDERS DAN ANDERE ONTWERPERS?

FRANS: “Mijn kleding is sober en eenvoudig. Ik houd van tijdloze ontwerpen met als standaarddetails biesjes en stiksels.”

CLAES: “In mijn ontwerpen zit een bepaalde zuiverheid, terwijl ze tegelijkertijd heel rijk ogen. Ik vind het belangrijk om vernieuwend bezig te zijn, grenzen op te zoeken. Dat is soms een gevecht met mezelf, want ik heb de neiging om dingen op een bepaalde manier te ontwerpen. Op zulke momenten moet je jezelf echt een duw geven.”

FRANS IS ONLANGS IN ZEE GEGAAN MET C&A, CLAES HEEFT SAMENGEWERKT MET HET VROUWENMERK JUST B. JULLIE ZIJN NIET VIES VAN COMMERCIALITEIT?

CLAES: “Ik wil creatief geen concessies doen, dat vind ik belangrijk. Maar als een samenwerking goed voelt, dan sta ik er zeker voor open. Ik zag het als een voorrecht om bij een succesvol label als Just B. een kijkje in de ‘keuken’ te mogen nemen. En volgens mij zit elke jonge ontwerper te wachten tot H&M belt. Dat is alsof je een kind in een snoepwinkel zet, geweldig lijkt me dat.”

FRANS: “Ik heb verschillende mails gekregen van mensen die mijn kleding normaal gesproken niet kunnen betalen en zó blij zijn dat ze nu dankzij mijn samenwerking met C&A toch een ‘echte’ Frans Molenaar in huis hebben. Dat vind ik leuk, maar ik verdien er natuurlijk ook gewoon heel veel geld mee. Met dat geld kan ik mooiere couture maken, maar ik leef er zelf ook lekker van. Ik houd van reizen, mooie dingen, theaterbezoekjes. Ik heb een duur leven.”

IS MODE EEN ONMISBAAR ONDERDEEL VAN JULLIE LEVEN?

FRANS: “Het is een onderdeel, maar ik ben echt niet zo’n freak die stapels modebladen leest.”

CLAES lachend: "Dat doe ik wel. Mode is mijn leven. Ik werk dag en nacht en probeer daarnaast nog tijd vrij te maken voor mijn vriend, verder kom ik nergens aan toe. Mijn vriend heeft daar gelukkig alle begrip voor. Hij is zelf ook ondernemer – hij is eigenaar van de Amsterdamse hotels Vondel en Roemer – en altijd heel druk. Zelfs als we op vakantie gaan, nemen we allebei onze werkspullen mee. Dat hoort erbij."

HEB JIJ EEN RELATIE, FRANS?

FRANS: "Nee, ik freelance. Ik ben al zo lang alleen, maar voel me nooit alleen. Ik ga vaak op reis of op bezoek bij vrienden. Binnenkort ga ik voor de vijfde keer met goede vrienden naar het jachtslot van een vriendin in Oostenrijk. Dan zeg ik: laat de butler in godsnaam thuis, dan gaan we lekker samen koken. Dat is ontzettend gezellig, *Gooische Vrouwen* kijken of oude films en eindeloos praten. Nee, ik voel niet de behoefte een vaste relatie te hebben. Er zijn mensen die zeggen: ik ben veertig jaar getrouwd en geef een groot feest. Ik zeg: ik ben veertig jaar alleen en geef ook een groot feest."

FRANS, JE HEBT WEL EENS GEZEGD DAT JE NET ZO GROOT HAD KUNNEN ZIJN ALS YVES SAINT LAURENT. WAT BEDOELDE JE DAARMEE? "Ik vind dat wat Yves Saint Laurent ontwerpt supermooi en weet zeker dat ik – als ik in Parijs was gebleven – eenzelfde niveau had kunnen bereiken. Maar in Nederland kon ik met financiële hulp van een bevriende slager een eigen modehuis starten. Een prachtige kans waar ik nooit spijt van heb gehad. Ik ben de Nederlandse Yves Saint Laurent, zou je kunnen zeggen."

IS NEDERLAND GROOT GENOEG VOOR JULLIE?

CLAES: "Het blijft mijn droom om me ooit in het buitenland te vestigen. Kijk, ik ben blij om in Amsterdam te wonen, maar als het mogelijk zou zijn om internationaal door te breken en ik moet daarvoor verhuizen naar Parijs, dan is dat prima."
FRANS: "Ik ben een echte Nederlander. Heel honkvast. Ik heb hier succes, het gaat goed en ik kan er zeer goed van leven. Vroeger was het ook moeilijker om internationaal door te breken en nu heb ik er de leeftijd niet meer voor."

WAT VINDEN JULLIE VAN HET MODE-BEELD IN NEDERLAND?

FRANS: "Er is een grote groep mensen die er echt mooi en goed uitziet. Mijn klanten bijvoorbeeld, zien er altijd tiptop uit."

CLAES: "Ik vind dat het veel beter kan. De Nederlandse vrouw zou meer aandacht aan zichzelf moeten besteden en kritischer moeten zijn. Dat betekent niet dat je helemaal opgedoft hoeft te zijn, maar gooi die jeans met knielaarzen een keer in de vuilnisbak en durf iets anders te doen. Nederlanders zijn zo calvinistisch: mijn buurvrouw heeft haar jeans opgerold, dus ik ook. Zo jammer!"

WIE VINDEN JULLIE EEN GOEDGEKLEDE NEDERLANDSE VROUW?

FRANS: "Máxima ziet er altijd goed uit. Sylvia Tóth is ook altijd goed, net als Neelie Kroes. Zij roept altijd dat ze mij de allerbeste ontwerper vindt, dat vind ik leuk."

CLAES: "Renate Verbaan leent vaak iets van mij. Sophie van der Stap ook. Dat vind ik leuke vrouwen. Ze zijn niet alleen mooi van buiten, maar ook van binnen. Dat vind ik belangrijk als het gaat om het uitlenen van kleding."

FRANS: "Carice van Houten is ook zo'n mooi poppetje. Ze heeft voor een première wel eens een wit jasje van me geleend met een enorme bontkraag. Dat jasje was gemaakt voor de 16-jarige dochter van Liesbeth List die tijdens een van mijn shows bruidje was. Het was heel klein, maar zat Carice als gegoten."

HOEVEEL TIJD BESTEDEN JULLIE AAN JE EIGEN OUTFIT?

FRANS: "Niet veel. Ik heb hele kasten vol met jaszjes – honderden stuks – en weet precies wat waar bij past. Meestal draag ik een sportieve zwarte broek met een gekleed jasje. Ik geef heel veel geld uit aan kleding, maar de creditcard is geduldig."

CLAES: "Ik koop niet heel veel kleren, want al mijn geld gaat rechtstreeks naar mijn bedrijf. Meestal pak ik 's ochtends een jeans uit de kast, overhemd erbij dat dan nog snel gestreken moet worden en klaar."

DE MODEWERELD ZIT VOL JONGE MENSEN. WAT DOEN JULLIE OM ER FRIS UIT TE BLIJVEN ZIEN?

CLAES: "Niets, eigenlijk. Al wens ik soms

CLAES IVERSEN

Ontwerper Claes Iversen (32) is geboren in Denemarken en trok na zijn afstuderen aan de Koninklijke Academie in Den Haag direct de aandacht van de Nederlandse pers met zijn opmerkelijke collecties. Zijn kleding kan worden omschreven als een moderne kijk op klassiek.

wel dat ik iets zou kunnen doen aan de wallen onder mijn ogen."

FRANS: "Dan laat je die toch opereren?"

CLAES: "Ik moet gewoon stoppen met roken, denk ik."

FRANS: "Vijftien jaar geleden was ik zo veel afgevallen dat ik een gezichts-correctie heb laten doen. Mijn bakkenbaarden zitten nu achter mijn oren. Tja, al dat overtollige vel moet ergens naartoe. Als ik het idee heb dat de boel weer uitzakt, laat ik het zo nog een keer doen. Ik verf ook al jaren mijn haar. Zelf. Even handschoentjes aan en gaan."

HOE LANG DENKEN JULLIE NOG MET ONTWERPEN DOOR TE GAAN?

FRANS: "Ik heb besloten dat ik sowieso doorga totdat ik honderd collecties heb gemaakt. Volgend jaar september kom ik met m'n negentigste collectie, dus reken maar uit. Maar ik wil eigenlijk niet stoppen."

CLAES: "Nog heel lang! In ieder geval wil ik nog proberen internationaal door te breken."

STEL DAT REÏNCARNATIE BESTAAT, ALS WELKE ONTWERPER WIL JE DAN TERUGKOMEN?

CLAES: "Ik heb veel respect en waardering voor andere ontwerpers, maar zou toch graag gewoon mezelf willen zijn, geloof ik."

FRANS: "Als Frans Molenaar. Ik ben dol op mezelf. Waarom zou ik iemand anders willen zijn?" <

